

lesmap

Barre Weldaad

Lizzie en Laura

naar 'Alba et Beline' van Philippe Rousseau
vertaling: Stef Driezen

1. The Goblin Market

‘The Goblin market’ is een bekend gedicht dat Christina Rossetti in 1862 schreef. Je zou het kunnen vertalen als ‘de markt van de kabouters’.

Het gedicht gaat over twee zusjes, Lizzie en Laura die alleen in een huisje in het bos wonen. Ze doen samen altijd het huishouden. Elke avond horen ze de trollen, de kabouters, zingen in de verte. Ze willen de meisjes lokken. Ze zingen over het heerlijke elfenfruit dat ze hen te bieden hebben. Maar de meisjes weerstaan. Op een avond kan Laura toch niet meer aan de verleiding weerstaan en ze rent het bos in. De trollen geven haar elfenfruit en zij moet een ruil een haarlok geven. Laura doet dat en propt zich vol met elfenfruit. Ze voelt zich heerlijk en keert terug naar huis.

Maar de volgende avond, wanneer de trollen zingen, kan ze ze niet meer horen. Lizzie nog wel. Laura hoort ze niet meer en kan er dus niet meer terug naar toe.

Laura wordt witter, haar haren worden witter, ze wordt ziek en verouderd heel snel. Ze kan niet meer helpen in het huishouden. Ze smeekt Lizzie om elfenfruit voor haar te halen.

Lizzie beseft dat ze niets anders kan doen, want haar zus ligt op sterven. Maar Lizzie weet dat ze niet met een haarlok mag betalen, want dan wordt ze ziek als Laura.

Ze trekt er op uit, haalt het elfenfruit, betaalt met klinkende munt en keert terug naar huis.

Op het laatste nippertje redt ze haar zus door haar het elfenfruit te geven.

2. Een sprookje

‘Lizzie en Laura’ is een sprookje. Je herkent de typische elementen: een huisje in het bos, het bos, trollen, toverrecepten, elfenfruit... Sprookjes zijn van alle tijden en ze bestaan al heel, heel lang...

Ze waren vaak een manier om regels of gevaren duidelijk te maken aan de hand van een verhaaltje.

Vaak heb je één of twee helden, volwassenen of kinderen, die in een benarde situatie komen. Ze moeten strijden tegen ‘het kwade’ (kwade stiefmoeder, kwade wolf, monster, draak, slechte tovenaar, ...). Maar de held kan dankzij zijn innerlijke kracht en de liefde het kwaad overwinnen.

3. *Lizzie en Laura*

In de voorstelling van Barre Weldaad zijn Lizzie en Laura geen kleine meisjes meer. Ze zijn ondertussen oud geworden. Maar ze wonen nog steeds in hun huisje in het bos. Ze houden er van om samen te snoepen en te koken.

Die ochtend kijkt Lizzie in het grote kookboek om een recept te zoeken. Ze kiezen ‘een maaltijd voor 2 personen om terug in de tijd te gaan’. Wanneer hun brouwsel klaar is, en ze ervan gegeten hebben, zullen ze zich kunnen herinneren wat er gebeurde toen ze nog kleine meisjes waren. Dat lijkt hen een goed plan.

Ze maken de ‘herinneringsmaaltijd’, ze proeven en floep! Ineens zijn ze terug kleine meisjes.

Lizzie is alleen thuis. Maar er staat een boze wolf op haar deur te kloppen. De wolf vraagt haar of hij binnen mag. Laura heeft altijd gezegd dat ze voor niemand mag opendoen, dus Lizzie doet niet open. De wolf blijft aandringen. Hij belooft haar taart en snoep en nog allerlei lekkers. Maar Lizzie, ook al is ze doodsbang, zegt nee. Wanneer Laura terug thuis komt, is Lizzie heel erg kwaad: Laura mag haar nooit meer alleen laten.

Laura vertelt haar dat ze in het bos is geweest en dat ze van de trollen elfenfruit heeft gekregen in ruil voor een haarlok. Lizzie ziet dat Laura heel raar doet. Ze wordt bleker en zieker en haar haren worden witter. Ze is traag aan het sterven. Lizzie weet dat ze haar zus moet redden en naar de trollen moet gaan, maar ze durft niet want de wolf staat nog voor haar deur. Ze raapt al haar moed bijeen en in plaats van voor de wolf weg te rennen, vraagt ze hem om haar die nacht naar de trollen te

brennen. De wolf vindt dat wel een spannend idee; hij eet Lizzie wel op als ontbijt, denkt hij.

Wanneer Lizzie bij de trollen komt, betaalt ze hen met munten, niet met haren, ook al is het moeilijk om aan hun smeken te weerstaan. Ze laadt het fruit op de rug van de wolf en keert naar huis terug, net op tijd om Laura te redden.

4. Vertelstructuur

Het verhaal van Lizzie en Laura wordt niet verteld volgens een begin, midden en einde-structuur. Er wordt gewerkt met 'flash-backs'. Een flash-back betekent dat je terug gaat in de tijd. Een flash forward is dat je vertelt wat er in de toekomst zal gaan gebeuren.

Flash-backs worden vaak in films gebruikt, veel minder in het theater.

'Lizzie en Laura' bestaat niet uit één flash-back, maar uit meerdere flash-backs. Ze zitten samen in hun huisje als oude vrouwtjes te koken en ineens /'flashback'/ zijn ze jonge meisjes, de ene in huis met de wolf, de andere in het bos bij de trollen. En dan /'floep'/ terug in het heden: twee oude vrouwtjes. Nadien weer /'flashback'/ jonge meisje op

de rug van de wolf in het bos... enz. Dat zorgt voor een leuke dynamiek in de voorstelling.

5. Personages

In Lizzie en Laura zijn de twee oude vrouwen kibbelende dames die elkaar dolgraag zien. Ze zijn ook een beetje raar geworden door zo lang alleen in een bos te wonen: ze sparen spinnen en kikkers, roken pijp, hebben versleten ‘chique’ kleren aan. Maar ze zijn heel speels: het deel jonge meisjes zit nog helemaal in hun lijf. Ze zijn ook verzot op zoetigheden.

Daarnaast heb je het personage ‘Wolf’. Hij gedraagt zich typisch zoals wolven in sprookjes doen: ze willen kinderen opeten, maar zijn meestal niet heel erg slim.

De trollen zijn sluw en stout. We zien ze niet, we horen ze enkel, maar Laura beschrijft hen wel. Ze zijn klein, met spitse oortjes die door hun hoedjes komen, ze hebben kromme neuzen en hebben rare stemmetjes.

6. Thema's

1. de liefde tussen twee zussen
2. de moed om je angsten te overwinnen
3. het gevaar van verleiding/ neen durven zeggen

7. Decor

Centraal in het decor staat de kachel waarop ze koken. Daar rond staan bokalen met lekkers en keukengerief. Er wordt met donkere kleuren gewerkt: een bruine houten vloer, zwarte gescheurde gordijnen, houten palen, zinken pot, houten borstel, rieten mand, ... m.a.w. geen kinderlijke 'flashy' kleuren. Het zijn donkere kleuren die doen denken aan het bos en soms wat griezelig zijn.

8. Theater

Een theatervoorstelling verschilt erg van een film of een TV-feuilleton. Ten eerste zijn de acteurs lijfelijk aanwezig op de scène: ze zijn echt, ze worden niet geprojecteerd op een scherm. Bovendien spelen de acteurs niet alleen met elkaar, ze spelen ook met het publiek. De manier hoe een publiek reageert, is dus heel belangrijk in het theater. Als de acteurs horen dat het publiek het plezant vindt (we lachen) of spannend (we zitten op het puntje van onze stoel), of triestig (we worden er stil van) dan wordt er een band gevormd tussen het publiek en de acteurs. Dat kan je bij TV nooit bereiken, want de acteur op TV is er niet echt: die weet niet wat je denkt of voelt.

In het theater kan je ook geen dingen doen zoals op TV: je kan bv niet een trein laten aankomen, of een leger laten aanrukken, echt in het huisje van een dwerg kruipen of in een vliegtuig vliegen. Toch zijn er manieren om het publiek te laten geloven dat wat gebeurt 'echt' is. Daarvoor gebruiken de acteurs en het publiek hun fantasie.

Fantasie is heel belangrijk als je naar een toneelstuk gaat kijken. Als een acteur zijn armen spreidt en roept :’IK VLIEG!!!’, dan geloven we dat in theater. Het spelen in het theater is een beetje zoals kinderen spelen: vol overgave en verbeelding!

9. Vraagjes

Over de voorstelling.

Verandert er iets in het decor?

Doen de actrices andere kleren aan?

Indien ja, wanneer?

Wat vinden jullie van de muziek? Welke sferen roept die op?

Waren jullie soms bang?

Hoe begon de voorstelling?

Wie is/speelt de wolf?

Wat zijn kobolden? Wat is elfenfruit?

Over de thema’s.

Hebben jullie broers of zussen? Zien jullie elkaar graag?

Zou je alles doen om je broer of zus te redden?

Heb je al eens dingen gedaan waarvan je wist dat ze ten strengste verboden waren?

Ben je al eens heel dapper geweest?

Kook je soms eens mee met mama of papa?

Wie of wat is voor jou ‘de stoute wolf’?

Ben je al eens ontzettend bang geweest?

Ben je al eens helemaal alleen thuis geweest? Hoe voelde dat?

Zijn oude mensen heel anders dan kinderen? Wat doen ze anders? Wat doen ze hetzelfde?

Laat zeker weten wat jullie van de voorstelling vonden in het gastenboek van Barre Weldaad op www.barreweldaad.be

Spel: Eva Schram en Nele Bauwens
Regie en decor: Barbara Vandendriessche
Licht: Ludo Van Craen
Muziek: Ivan Pecnik